

Ο οφειλέτης θα πρέπει να λάβει υπόψη και να προβεί στα ακόλουθα:

1. Καταγραφή όλων των εμπλεκόμενων προσώπων στις οφειλές:

i. Σε κάθε οφειλή ενδέχεται να εμπλέκονται περισσότερα του ενός πρόσωπα, όπως:

- οφειλέτες
- συνοφειλέτες
- εγγυητές

Συνοφειλέτες και εγγυητές μπορεί να είναι οι ιδιοκτήτες / διαχειριστές επιχείρησης, συγγενείς ή και τρίτα πρόσωπα.

ii. Το σύνηθες είναι να ρυθμίζουν οι ανωτέρω εμπλεκόμενοι από κοινού την οφειλή. Παρ' όλα αυτά, είναι εφικτή δυναμικά η επίτευξη ρύθμισης μόνο από τον οφειλέτη (δηλ. χωρίς τη συμμετοχή συνοφειλετών και εγγυητών), ωστόσο θα πρέπει να ρυθμιστεί ολόκληρη η οφειλή.

iii. Δεν προβλέπεται επιμερισμός / διαχωρισμός της οφειλής μεταξύ των οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών (π.χ. να «σπάσει» η οφειλή στα 2 και να πληρώνει ο καθένας μόνο ένα κομμάτι της οφειλής).

iv. Εάν οφειλέτες, συνοφειλέτες και εγγυητές αντιμετωπίζουν δυσκολίες επικοινωνίας ή συνεργασίας μεταξύ τους (π.χ. κάποιιοι εξ αυτών δεν προσκομίζουν τις απαιτούμενες πληροφορίες / έγγραφα εξαιτίας διένεξής τους), τότε ο οφειλέτης θα πρέπει να απευθυνθεί σε εξειδικευμένο επαγγελματία (όπως χρηματοοικονομικό διαμεσολαβητή, δικηγόρο ή οικονομολόγο).

2. Καταγραφή όλων των οφειλών, όλων των ανωτέρω οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών, προς όλους τους πιστωτές (ιδιώτες και δημόσιους):

i. Οι οφειλές περιλαμβάνουν:

- το κεφάλαιο (δηλ. χρεολύσιο)
- τους τόκους (που προκύπτουν από την επιβολή επιτοκίου επί του κεφαλαίου)
- τους τόκους υπερημερίας (που προκύπτουν από την καθυστέρηση πληρωμής)
- την ειδική εισφορά πιστωτικών ιδρυμάτων του νόμου 128/1975
- τυχόν ασφάλιστρο ακινήτου ή αυτοκινήτου για το οποίο έχει χορηγηθεί το δάνειο
- διάφορα έξοδα (όπως αμοιβή μηχανικού, δικηγόρου, κ.λπ)

ii. Εάν οφειλέτες και πιστωτές διαφωνούν για το ύψος των οφειλών (π.χ. για τις προσαυξήσεις), τότε θα πρέπει να απευθυνθούν σε εξειδικευμένο επαγγελματία (όπως χρηματοοικονομικό διαμεσολαβητή, δικηγόρο ή οικονομολόγο).

- 3. Καταγραφή της πρόσφατης (των τελευταίων 6 μηνών) εμπορικής αξίας της περιουσίας όλων των οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών:**
- i. Η περιουσία περιλαμβάνει, τόσο ακίνητα όσο και κινητές αξίες (καταθέσεις, μετοχές, ομόλογα, οχήματα, σκάφη, αντικείμενα αξίας κλπ)
 - ii. Η εμπορική αξία της περιουσίας λαμβάνεται είτε από τον πιστωτή ή υπολογίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή που έχει πιστοποιηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών (<https://www.minfin.gr/web/g.g.-oikonomikes-politikes/metroo-pistopoiemenon-ektimeton>)
- 4. Υπολογισμός του ποσού που θα λάμβανε ο κάθε πιστωτής σε περίπτωση αναγκαστικής ρευστοποίησης της περιουσίας (βάσει του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας):**
- i. Το ποσό εξαρτάται από το εάν είναι ενυπόθηκοι πιστωτές (δηλ. πιστωτές που έχουν εγγράψει υποθήκη / προσημείωση σε ακίνητη περιουσία), δημόσιο και εργαζόμενοι (χωρίς υποθήκες) ή πιστωτές χωρίς προνόμιο και από το πώς οι κατηγορίες των πιστωτών συνδυάζονται μεταξύ τους σε κάθε περίπτωση.
 - ii. Οι πιστωτές δύνανται να εκποιήσουν ολόκληρη την περιουσία του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των εγγυητών, ανεξάρτητα αν έχουν ήδη προβεί σε υποθήκη / προσημείωσή της (κατόπιν διαταγής πληρωμής, δικαστικής απόφασης), εφόσον τα δάνεια είναι μη εξυπηρετούμενα ή καταγγελλόμενα.
- 5. Υπολογισμός του ποσού που πρέπει να πληρώσει ο οφειλέτης για τη ρύθμιση οφειλής:**
- i. Αν το σύνολο των οφειλών είναι μικρότερο από το σύνολο της αξίας της περιουσίας του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των εγγυητών, τότε:
 - Υπολογίζεται το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (δες σημεία 6 και 7 παρακάτω)
 - Αν δεν πληρωθεί αυτό το ποσό, τότε ο πιστωτής μπορεί να κινηθεί νομικά εναντίον του οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του, με σκοπό να ρευστοποιήσει την περιουσία τους, μέχρι να εξοφληθεί η πλήρης οφειλή
 - Δεν είναι δυνατή η διαγραφή οφειλής, παρά μόνο με δικαστική απόφαση.
 - ii. Αν το σύνολο των οφειλών είναι μεγαλύτερο από το σύνολο της αξίας της περιουσίας του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των εγγυητών, τότε:
 - Υπολογίζεται το ελάχιστο ποσό που πρέπει να πληρωθεί (σύμφωνα με το σημείο 6 παρακάτω) και επίσης υπολογίζεται το ενδεχόμενο διαθέσιμο περίσσειμα εισοδήματος του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών (σύμφωνα με το σημείο 7 παρακάτω)

- Σε περίπτωση που προκύπτει διαθέσιμο περίσσειμα εισοδήματος του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών, τότε αυτό προστίθεται στο ελάχιστο ποσό ρύθμισης του σημείου 6 παρακάτω.
- Σε περίπτωση που δεν προκύπτει διαθέσιμο περίσσειμα εισοδήματος του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών, τότε μπορεί ο πιστωτής να προβεί σε διαγραφή μέρους της συγκεκριμένης οφειλής, την οποία αδυνατεί να αποπληρώσει ο οφειλέτης, οι συνοφειλέτες και οι εγγυητές του
- Ο πιστωτής μπορεί να κινηθεί νομικά εναντίον του οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του, με σκοπό να ρευστοποιήσει την περιουσία τους, μέχρι να εξοφληθεί ολόκληρη η οφειλή.

6. Υπολογισμός του ελάχιστου ποσού της μηνιαίας δόσης ρύθμισης οφειλής:

- i. Η μηνιαία δόση ρύθμισης οφειλών αποτελείται από το κεφάλαιο (δηλ. το χρεολύσιο), τον τόκο (που προκύπτει από το επιτόκιο) και την εισφορά ν.128/1975.
- ii. Ως ελάχιστο ποσό προς καταβολή υπολογίζεται το άθροισμα της εμπορικής αξίας ολόκληρης της περιουσίας του οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του διαιρούμενο με τους μήνες που θα διαρκεί η ρύθμιση:
 - Η διάρκεια της ρύθμισης αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ οφειλέτη και πιστωτή (δηλ. δεν καθορίζεται από τη νομοθεσία)
 - Οι πιστωτές δεν παρέχουν μακροχρόνια ρύθμιση, εάν οι οφειλέτες, συνοφειλέτες και εγγυητές έχουν μεγάλη ηλικία (δηλ. κοντά στο προσδόκιμο όριο ζωής), εκτός αν προτείνουν εγγυητή νεότερης ηλικίας, ο οποίος θα πρέπει να συνυπογράψει τη σύμβαση ρύθμισης δανείου
- iii. Το επιτόκιο καθορίζεται από τον πιστωτή (αποτελεί πεδίο διαπραγμάτευσης με τον οφειλέτη) και το ποσό των τόκων που προκύπτει προσαυξάνει το ελάχιστο ποσό προς καταβολή για τους μήνες διάρκειας της ρύθμισης. Η ρύθμιση οφειλής μπορεί να επιφέρει αύξηση του επιτοκίου του δανείου (συγκριτικά με το επιτόκιο που είχε συμφωνηθεί και ίσχυε για το διάστημα που το δάνειο ήταν εξυπηρετούμενο / ενήμερο)
- iv. Αν η εμπορική αξία των ακινήτων είναι μεγάλη (π.χ. άνω του 1 εκατ. ευρώ), οι πιστωτές δεν δέχονται συνήθως μακροχρόνια ρύθμιση (δηλ. πάνω από 3 έτη) και ζητούν πώληση ακινήτων (συναινετική ή μέσω πλειστηριασμού). Αν υπάρχουν πολλά ακίνητα, τότε οι πιστωτές ζητούν πώληση κάποιων ακινήτων, με σκοπό να μειωθεί η οφειλή.
- v. Αν οι οφειλέτες, συνοφειλέτες και εγγυητές δεν μπορούν να καλύψουν τη μηνιαία δόση ρύθμισης οφειλών (δηλ. τόσο το κεφάλαιο όσο και τους τόκους), τότε μπορούν να προβούν από μόνοι τους σε εκούσια διάθεση (πώληση ή παραχώρηση) στους πιστωτές (μέρους της) περιουσίας τους, έτσι ώστε να μειώσουν την οφειλή και συνεπαγόμενα και τη μηνιαία δόση αποπληρωμής. Αν δεν πωλήσουν οι ίδιοι την περιουσία τους, τότε μπορεί να το κάνει ο πιστωτής μέσω πλειστηριασμού

(σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ανεξαρτήτως αν έχει εγγράψει προσημείωση / υποθήκη στην περιουσία τους.

7. Υπολογισμός του πρόσθετου ποσού της μηνιαίας δόσης ρύθμισης οφειλών:

Η ανωτέρω ελάχιστη δόση προσαυξάνεται εάν, μετά την κάλυψή της, προκύπτει περίσσειμα από τα εισοδήματα των οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών. Για να υπολογιστεί αυτό γίνονται τα ακόλουθα:

- i. Καταγραφή όλων των εισοδημάτων οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών
- ii. Καταγραφή όλων των εύλογων δαπανών διαβίωσης οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών. Λαμβάνονται υπόψη τόσο τα ποσά του πίνακα της ΕΛΣΤΑΤ (ομάδα / κατηγορία 1), όσο και οι πρόσθετες δαπάνες (φόροι και εισφορές δημοσίου, ιατρικά έξοδα, ενοίκιο κατοικίας οικογένειας και τέκνων που διαμένουν σε άλλη πόλη λόγω σπουδών, δικαστικές αποφάσεις, όπως για διατροφή λόγω διαζυγίου).
- iii. Αν από την αφαίρεση των 3 ανωτέρω ποσών (δηλ. εισοδήματα, μείον δαπάνες, μείον ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης ρύθμισης οφειλών) προκύπτει περίσσειμα χρημάτων, τότε το περίσσειμα αυτό προσαυξάνει την ελάχιστη δόση ρύθμισης οφειλών (όπως υπολογίστηκε στο σημείο 6) και έτσι καθορίζεται η τελική δόση ρύθμισης οφειλών
- iv. Τα ανωτέρω υπολογίζονται κατ' εκτίμηση και για το μέλλον, δηλ. για τη διάρκεια της ρύθμισης. Ως εκ τούτου ο πιστωτής μπορεί να ζητήσει:
 - Να αυξάνεται η δόση αποπληρωμής (πρόγραμμα “step-up”) στο μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη τη μελλοντική μείωση των δαπανών
 - Να επικαιροποιούνται σε ετήσια βάση τα ανωτέρω στοιχεία και να αναπροσαρμόζεται το ποσό πληρωμής (είτε μειώνεται ή αυξάνεται), ανάλογα με τα έσοδα και τα έξοδα.
 - Να ενταχθεί ο δανειολήπτης σε κάποιο από τα προγράμματα που προτείνει η τράπεζα ή το fund (π.χ. διαχωρισμός οφειλής: split and freeze, split and settle balloon, κ.ά.).